

Не можна домовитися з агресором. Його можна тільки зупинити. Зі злочинцем не розмовляють, а хапають його за руку!» Війна в Україні не має справедливо зумовлених причин. Тому військові та усі громадяни стають на захист державного суверенітету, власної нації та гідності.

Якби українська нація з багатотраждальною історією виховувалась на пацифістських поглядах, то закінчила би як Франція у ХХ сторіччі: за два тижні росія захопила би усі території. Країна втратила би політичну незалежність, культура занепала би, суспільство стало би рабом федерації-колонізатора.

Варто зазначити, що положення педагогів Алена Еміль-Огюст Шарт'є та Емеріка Крюсе повинні бути в освітньому просторі, але позиціонуватися як принципи побудови здорового суспільства. В дітях варто виховувати справедливість, а не пацифізм та нейтралітет. Суспільство не повинно обирати війну як основний засіб досягнення мети, але має право ставати на оборону і вести бій за принципами справедливості. [3]

Таким чином, завдання вчителя – надати новій генерації знання, уміння, навички і компетенції, щоб вона привела державу до положення, в якому та може захистити мир. Педагог має виховувати не пацифізм, а патріотизм.

Висновок. Світоглядне мислення пацифізму є концепцією недосконалою. Воно ставить на перше місце мир, а не його захист. Педагог в освітньому процесі може використовувати принципи ввічливості, захисту від пропаганди та фанатизму, рівноправності пацифіста Алена Еміль-Огюст Шарт'є та принципи Емеріка Крюсе. Але виховувати дітей з погляду справедливого ставлення до ворога з дотриманням міжнародного гуманітарного права та інших нормативно-правових актів.

Список використаних джерел

1. Мартянова М. Пацифістські принципи в освітній концепції Алена Еміля-Огюста Шарт'є. *Молодий вчений № 8 (60) 2018.* 166-168 с.
2. Цицерон М. Т. Про державу, Про закони, Про природу богів / Пер. з лат. В. Литвинова. К. : Основи, 1998. 476 с.
3. Щурко Ю. Наївність пацифізму та принципи ведення справедливої війни. *Вісник УКУ.* 2022.

Каріна АВДЄЄВА

РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ

Актуальність цієї статті полягає у зростаючому значенні оточення у розвитку особистості. Діти народжуються та проводять значну кількість часу в сім'ї, та сімейному оточенні. Ці люди мають глибокий вплив на формування їхніх цінностей, поглядів, поведінки та інших особистісних характеристик.

Взаємодія батьків та навколишнього середовища є одним з найважливіших факторів, що впливає на виховання дітей. Батьки є першими вихователями дитини, але вони не можуть виховувати її ізольовано від середовища. Дитина вчиться у всіх людей, з якими вона взаємодіє.

Мета нашого дослідження полягає в тому, щоб дослідити та розкрити важливість виховного впливу батьків та навколишнього середовища у контексті виховання дітей, проаналізувати вплив цієї взаємодії на розвиток особистості, виявити ключові фактори, що впливають на неї, та надати батькам конкретні поради і практичні рекомендації щодо створення сприятливого і здорового середовища для дітей.

Над даною проблемою працювало багато видатних педагогів-науковців, як вітчизняних, так і зарубіжних. Серед них можна виділити таких: Я. А. Коменський, Ж.-Ж. Руссо, І. П. Підласий, А. Дістервег, В. О. Сухомлинський. Крім цих учених, над питаннями сімейного виховання також працювали такі відомі педагоги та психологи, як: Дж. Дьюї, Е. Фромм, А. Адлер, А. С. Макаренко.

Сім'я, по зізнанню вчених – одна з найвеличніших цінностей, створених людством за всю історію свого існування. Жодна нація, культурна спільнота не обійшлась без сім'ї. Це система, яка має певну структуру, виконує цілий ряд різноманітних функцій, стійка система стосунків між людьми в повсякденному житті. В її позитивному розвитку, збереженні, зміцненні зацікавлено суспільство, держава.

Сучасна родина переживає складний етап – перехід від традиційної моделі до нової. Поряд із традиційними функціями, пов'язаними з народженням і вихованням дитини, з рішенням повсякденних проблем, родина покликана бути надійним психологічним «укриттям», що допомагає людині виживати у важких умовах сучасного життя, що швидко змінюються. [2, с.30-41]

Сім'я є одним з найважливіших соціальних інститутів, який відіграє вирішальну роль у розвитку особистості. Сім'я забезпечує фізичні, емоційні, соціальні та духовні потреби дитини. Це перше середовище, в якому дитина вчиться взаємодіяти з іншими, розвивати свої навички та особисті якості.

Суб'єктом сім'ї і сімейного виховання є особистість дитини (з моменту народження до досягнення 18-літнього віку). У системі сімейних відносин дитина не тільки почуває вплив на неї батьків і старших членів сім'ї, але, у свою чергу, також активно впливає на батьків, членів сім'ї, їхній образ життєдіяльності і стиль сімейного виховання. Таким чином відбувається двосторонній процес між членами сім'ї. Але часом між ними можуть виникати й проблеми.

До педагогічних проблем відносяться, у першу чергу, відсутність єдиної стратегії виховання дитини, недооцінка етапу дошкільного віку в розвитку особистості, нерозуміння її самоцінності та унікальності, недостатня готовність молодих батьків до виконання виховної функції, причина якої криється в обмежених знаннях з вікової педагогіки, психології та фізіології, що виявляється в навичках догляду та вміннях спілкуватися з дітьми, в некритичному ставленні до особистої педагогічної діяльності та здатності до прогнозування виховного процесу в сім'ї і його наслідків. [2, с.48-49]

Батьки свідомо або підсвідомо застосовують різні методи при вихованні. І важливо, щоб кожен зміг знайти свій, який буде допомагати дитині, а не зашкоджувати. Методи можна розподілити на дві групи. До першої групи належать методи повсякденного спілкування, ділової, довірливої взаємодії і взаємовпливу, а також метод поваги до особистості дитини і метод переконування. Другу групу утворюють методи педагогічного і психологічного впливу на дитину з метою корекції її свідомості та поведінки: метод звернення до свідомості, метод звернення до волі та вчинків. Звертатися до свідомості можна за допомогою роз'яснення, збудження, актуалізації психологічного стану, радості, мрії, зняття напруги у взаєминах. До почуттів фахівці радять звертатися шляхом апеляції до совісті, почуття справедливості, естетичного почуття, самолюбства, співчуття і милосердя, страху та безстрашності, відрази та огидності. Звернення до волі, вчинку потребує навіювання, переконування, заохочення, покарання. [1, с.153] Загалом, вибір методів залежить від завдання, від того, яку мету ставлять перед собою батьки в процесі виховання. Хтось прагне виховати поступливу дитину, яка швидко адаптується в групі, а хтось - витривалу особистість, здатну постояти за себе, проявити лідерські якості, повести за собою маси.

"Дитина – дзеркало сім'ї; як у краплі води відбивається сонце – так у дітях відбивається моральна чистота матері й батька", – писав В. Сухомлинський.

Заглиблення в родинну етнопедagogіку дало змогу вченому з'ясувати багато проблем батьківського виховання. [4, с.29]

У сучасному світі процес формування взаємодії батьки-діти стає дедалі складнішим. Змінюється суспільство, його інтереси та погляди, що створює прірву між поколіннями. Зіткнення інтересів та конфлікти між представниками старшого і молодшого поколінь у сім'ї є неминучими подіями, які супроводжують відносини між батьками і дітьми. Психологи зауважують, що підлітки, навіть у конфліктних сім'ях, рідко бажають повністю відокремитися від своїх батьків і почати незалежне життя. Вони борються за свої права щодо власної поведінки та вирішення своїх справ, але водночас залишаються залежними в емоційному плані та потребують батьківської любові.

Конфлікти між батьками та дітьми, особливо з підлітками, є поширеним явищем. Існують різні типи таких конфліктів, включаючи нестабільність батьківського ставлення, надмірну опіку, бажання дитини до самостійності і боротьбу за батьківський авторитет. Ці конфлікти часто виникають через розбіжності в поглядах щодо конкретних справ і питань, і, незважаючи на їхню незначущість, можуть зростати до масштабів глобальних розбіжностей між поколіннями.

Дослідники проблем сімейного виховання Н. Кротенко та Н. Сторчак запропонували педагогічні поради для батьків у вихованні почуття відповідальності у дитини, а саме:

- стати для дитини авторитетом. дитина повинна сприймати вас як особу зі значущим життєвим досвідом, що вмє розсудливо ним розпоряджатися;
- чітко пояснювати позитивні та негативні наслідки дій, які хоче зробити дитина;
- дитина повинна виховуватися в сприятливому середовищі: здорові стосунки між батьками, матеріальне забезпечення, наявність соціального оточення;
- не відволікайтеся і не відступайте від раніше обговорених з дитиною правил;
- давайте дитині завдання, які відповідають її віку;
- створюйте для своєї дитини можливості для прояву відповідальних вчинків;
- між батьками та дитиною має існувати довіра;
- бути терплячим, якщо дитині не вдається щось зробити. [3, с.488]

Н. Швадчак зазначала : "Кажуть, що діти мають свободу вибору, але вони не народжуються зі здатністю робити хороший вибір. Тому ваша відповідальність – навчити цього. Це не означає відкривати шафу і казати: обирай, що одягнути. Адже дитина може взимку обрати футболку. Дайте натомість вибрати серед трьох речей, які підходять до погоди і місця, в яке йде дитина". [5]

Загальновизнано, що на розвиток особистості дитини значною мірою впливає її діяльність. Це включає в себе можливості для спільної діяльності між дітьми та дорослими в сім'ї, наприклад, з батьками. Діти не тільки вчаться, як жити, що знати і як поводитися, але й спостерігають за поведінкою і вчинками своїх батьків, набуваючи таким чином знання про життя. Вплив сім'ї на цей процес багато в чому буде залежати від того, як і на що батьки спрямовують свій вплив.

Для успішного виховання дітей батьки повинні створити умови, що сприяють правильному вихованню, зокрема, шляхом створення такої сімейної атмосфери, в якій кожен з батьків і членів сім'ї розуміє свою відповідальність за виховання дитини та його наслідки.

Отже, роль батьків є вирішальною у процесі виховання через необхідність розвитку комунікації та взаєморозуміння між поколіннями. Батьки завжди повинні пам'ятати, що їхня взаємодія має бути спрямована на створення позитивного і

конструктивного середовища для розвитку особистості дитини, де цінності, любов і розуміння відіграють ключову роль у формуванні її життєвого шляху.

Педагогічно доцільні, суб'єкт-суб'єктні, гуманні взаємовідносини між дітьми та батьками позитивно впливають на розвиток особистості дитини, надаючи їй можливість стати самостійною та зрозуміти цінність моральних, соціальних та емоційних аспектів. Зазначається, що конфлікти та протистояння є невід'ємною частиною сімейної взаємодії, але питання в тому, щоб батьки були навчені уміло розв'язувати, що у свою чергу сприяє зростанню та розвитку сімейних взаємовідносин.

Список використаних джерел

1. Безлюдний О. Методи сімейного виховання дітей у контексті сучасного стану суспільства. Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. 2012. № 43. С. 153–159.
2. Замашкіна О. Д. Педагогіка сімейного виховання: навчальний посібник. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2016. 400с.
3. Кротенко Н. С. Сторчак Н. В. Педагогічні поради для батьків у вихованні почуття відповідальності у дитини. Актуальні проблеми природничих і гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених «Родзинка – 2021» Збірник матеріалів. 2021. С. 488–489.
4. Стельмахович М. Г. Українська народна педагогіка. К. ІЗМН, 1997. 232 с.
5. Швадчак Н. "Двадцять порад батькам про те, як виховати успішних дітей". НУШ, 2018.

Анна СІЖКО

НОВА УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА: ПЕРЕХІД НА НАСТУПНИЙ РІВЕНЬ. МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

Актуальність переходу закладів середньої освіти на новий рівень полягає в стрімкій зміні поглядів та цінностей сучасного покоління. Нова українська школа (НУШ) – це крок до успішного майбутнього, переворот у сталій та монотонній системі освіти.

Метою нашого дослідження є аналіз доцільності реформи нової української школи та новаторство її методик у закладах середньої освіти.

Головним завданням Нової української школи є виховання освічених, креативних, відповідальних громадян, патріотів, які готові до ризику та інновацій. Тих, хто поведе українську економіку у XXI столітті вперед.

Над даним питанням працювали такі відомі педагоги: С. Молочко, С. Манзюк, Т. Мороз, О. Савченко та інші.

«Навчання по-новому»... Нерідко чую цю фразу, коли йдеться про нову українську школу. Інтерактивні дошки, яскраві презентації, ера гаджетів, часта зміна видів діяльності; вільне використання смартфонів під час занять, хаотичне пересування дітей по класу, активне спілкування один з одним; руйнування стереотипів, унікальний світогляд, нестандартне мислення; інтеграція предметів, відсутність звичайних оцінок (натомість – формувальне оцінювання), дитячі доробки на стінах, усе це – НУШ.

Проте, чи готові ми до інновацій? Мова не лише про активніше використання технологічних можливостей, а й про те, чи зможуть учителі й управлінці гідно прийняти цей виклик? Що слід змінити у змісті освіти й формах навчання? Як нушівцям адаптуватися до особливостей середньої школи? Що є результатом? Як вимірювати успішність та компетентність підходу? Яка головна мета нової української школи?